

Közösségi élet nem várt mellékhatásokkal

Valós Virtuális Veszélyek

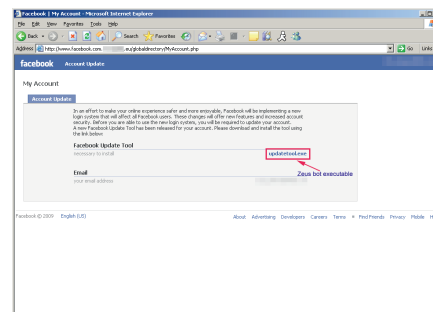
Egyre többen használják a közösségi oldalakat – ezek azok a helyek, ahol a barátunk barátjának a segítségével találjuk meg a másik barátunkat. A közösségi felhasználók megnövekedett száma a tette kész csalókat, spammelőket, kártevőterjesztőket sem hagyta állva; egyre sikeresebben alkalmazkodnak és élnek az új lehetőségekkel. Ráadásul nemcsak a közösségi oldalak, hanem a Skype vagy MSN chatprogramok is kiveszik a részüket a vírusok terjesztéséből.

A közösségi eszközök használata erősödik az üzleti életben, a szervezetek háromnegyede már használja az ilyen típusú hálózatokat – derült ki a Cisco 2010 áprilisában megjelent nemzetközi kutatásából. Akad tehát olyan ember, aki munkahelyi kapcsolata miatt kénytelen, akad olyan is, aki csak passzióból használja, azonban kijelenthető, hogy az internethasználók közül csak nagyon kevesen utasítják el teljesen a közösségi oldalakat. Sokan gondolják úgy, valamiféle rangot ad, ha azon szerepelnek, illetve ki maradnak valamiből, ha hiányoznak onnan. A magyar iWiW, a roppant népszerű Facebook a maga 400 milliós felhasználói számával, a MySpace, vagy akár a Twitter 75 millió tagjával

teljességében új helyzetet teremtett, különösen a fiatal felhasználók táborában. Egy amerikai felmérés szerint a 12 évesnél idősebb gyerekeknek már a fele (48%) tagja a közösségi portáloknak, és azokat naponta többször is használja. Ez az a korosztály, akik szerint az e-mail már lassú és körülményes. Az újság és a televízió helyett is jelentős mértékben támaszkodnak inkább ezekre a pörgő, hihetetlen tempóban növekvő, és villámgyors Web 2.0-s lehetőségekre.

A dolgok jó és kevésbé jó oldala

Ha valaki nézte az április 11. választások napján az Origó címlapját, az érzékelhetette, milyen sebességgel keletkeztek a Twit-

Gyanakvás és telepített vírusirtó nélkül akár csatlakozhatunk egy botnethez is. Ahogy az e-maileknél sem szabad mindent készpénznek venni, a Facebook-üzeneteknél sincs ez másként

Emelje fel a kezét, aki már legalább végignézte a Facebookon a „Profilom – Adatvédelmi beállítások” lehetőségeit. Hm, senki? Nos, akkor elmondanánk, van itt egy „Események az alkalmazásokban és a játékok kezelőfelületein” opció is, érdemes lenne megnézni!

ter-posztok, szinte az átlagember véleményének „ütőerő” tarthattuk a kezünket, folyamatosan érkeztek a hozzászólások. Körülbelül fél perc alatt már ki is „csorgott” a szöveg a képernyő aljára, olyan gyorsan jöttek az új üzenetek. Az informálódásban valóban jó perspektívákat nyújtó lehetőség a közösségi oldalak használata, ám emellett az is szükséges, hogy a veszélyekkel is tisztában legyen az ember. Ez mindent jelent: a nekünk küldött üzeneteket éppúgy, mint a gyanús „gyári” applikációkat (Fancheck), továbbá azt is, hogy nem szükséges életünk minden egyes másodpercéről automatikusan beszámolnunk. Ahogy az internet világában, vagy az e-mailt küldők táborában, itt sem mindenki az, akinek mondja magát,

Fordítva ülve a virtuális lovon: elrettentő példák

2010. 03. 03.: Akció lefűjva

Az izraeli hadsereg lefűjta egyik műveletét a palesztin területeken, miután egy katona feltette a Facebook közösségi portálra a tervezett akció időpontját és helyszínét. [forrás: hopp.pcworld.hu/6986]

2010. 03. 04.: Virtuális gyereknevelde, a valódi éhen halt

Egy koreai házaspár annyira rákattant a Second Life-ra hasonlító PRIUS nevű virtuális valóságra, ahol egyébként egy virtuális gyereket is neveltek, hogy a valóságos gyermeküket teljesen elhanyagolták. A rendőrség szerint naponta akár 12 órát is internetkávészókban töltöttek, miközben három hónapos csecsemőjüket egyedül hagyták a lakásukban. [forrás: hopp.pcworld.hu/6987]

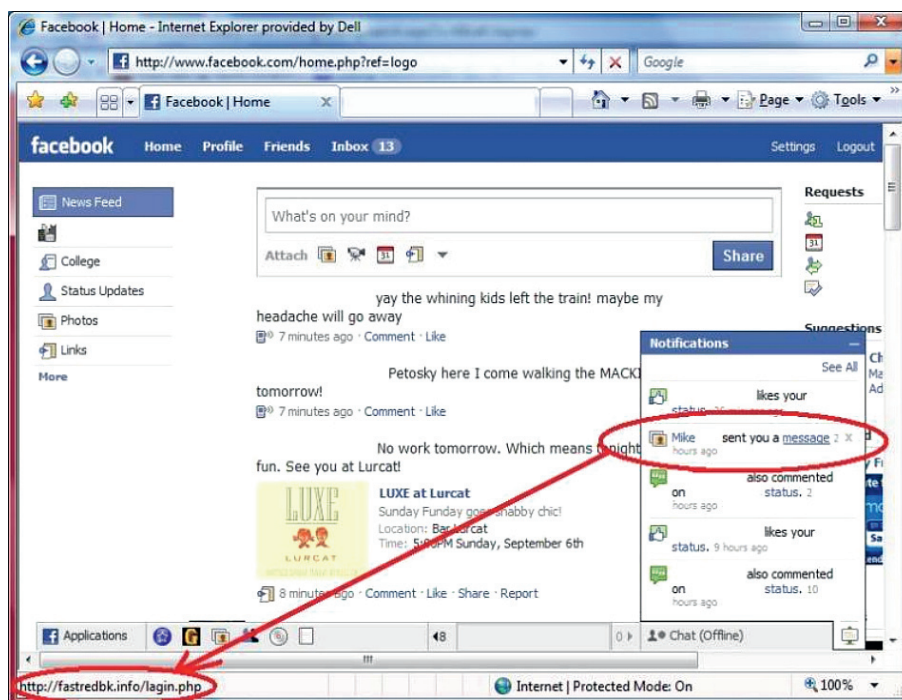
2010. 03. 31.: Játszott a politikus, kirúgták

Kirúgták egy bolgár város önkormányzatának egyik tagját, mivel a költségvetés tárgyalása helyett inkább virtuális tehenét fejte a Facebook népszerű, Farmville nevű játékában, és pechére ezt mások is észrevették. [forrás: hopp.pcworld.hu/6988]

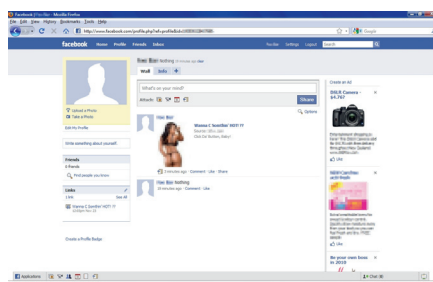
2010. 04. 07.: 300 000 virtuális tanyára

Egy Nagy-Britanniában élő 12 éves gyerek 913 fontot – mintegy 300 000 forintot – költött el a farmjára. Bár a Farmville ingyenes játék, valódi pénzért is lehet benne virtuális fizetőeszközt vásárolni. A gyerek előbb elverte saját megtakarított zsebpénzét, majd később ellopta anyja hitelkártyáját is. [forrás: hopp.pcworld.hu/6989]

Láthatjuk, hogy ha az egészséges kontroll és önkontroll hiányzik, az teljesen hibás irányokhoz, mértékekhez vezet. Illetve akármennyire is viccesnek látszanak a példák, egyáltalán nem azok, hanem kőkemény kockázati lehetőségeket mutatnak be.

Szintén gyakori csel, ha egy kapott üzenet elolvasásához „újra” be kell lépni, pedig már amúgy is be voltunk jelentkezve. A trükk a név-jelszó elhalászását szolgálja

Amire nem kattintanánk weblapként, arra ne kattintsunk Facebook-üzenetként sem. A „Klikkelj, baby!” az az üzenet, amit a bűnözők szeretnének jól belénk sulykolni

vagy éppenséggel Grál-lovag. Az adathalászok főtétele éppen az, hogy a nagy számok törvénye miatt érdemes próbálkozni, hiszen a megtevesztett 1-5% már meghezozza a konyhára a szükséges profitot – itt ráadásul több százmillió felhasználó táboráról beszélünk! Már jó eséllyel írhatnak olyan megtevesztő leveleket, amelyeknél az átlag nem szisz-szen fel rögtön (nem fél, hiszen nem is bank-tól jön). Sőt még úgy is gondolja az egysze-ri felhasználó, hogy milyen kedvesek ezek a fejlesztők, hogy a jelszóváltoztatásra, új jel-szó megerősítésére figyelmeztetnek. A le-vél aláírása pedig akár az is lehet, hogy „a Facebook csapata”, és a felhasználók egy ré-sze mindezt el is hiszi. Körülbelül egymilli-óan használják ma Magyarországon a Face-bookot, és ha az adathalászatnál szokásos 5-10 százalékos áldozati rátát tekintjük, ak-kor ez egyáltalán nem kis szám.

A magánszféra Ártándnál apad, hajóvonták találkozása tilos!

Neil Postman szerint „halálra szórakozzuk magunkat”. Korunk a „szép új világ”, a televí-zió a napi szómaadag, és az élet is a közösségi oldalakon zajlik: hírt adunk arról, mit teszünk, miről mi a véleményünk, ott ismerkedünk, el-hisszük a tálat híreket, kommenteljük a ne-künk tetsző és nem tetsző dolgokat, flame-warokat vívunk, és „virtuális életünk” szinte szebb, mint az igazi. Eközben észre sem vesz-szük, mi történik a magánszféránkkal, ezzel micsoda beelátást is engedünk az életünkbe. Ahogy Caracalla találóan fogalmaz a blogjáb-an (hopp.pcworld.hu/6983): „A privacy sze-rintem olyasféle, mint a szférák zenéje Arisz-

Szinte hihetetlen, de még a gazdasági válság alatt is sokan vannak, akik megkockáztatják, hogy játsszanak munkaidőben a munka-helyi gépükön, ráadásul a napi öt aratásról folyamatosan küldik az értesítést barátaik, ismerőseik, főnökeik felé

Kapcsolódó források, ajánlott oldalak

A népszerűség titka a Twitteren:
hopp.pcworld.hu/6984

Caracalla blog – Életek a Facebookon:
hopp.pcworld.hu/6983

Privátszférát Erősítő Technológiák Blog:
pet-portal.eu

Americans' Social Net Use On The Rise, But Services Not Entirely Wasted On The Young:
hopp.pcworld.hu/6985

totelésznél: csak akkor jövünk rá, hogy létező, fontos dolog, ha elhallgat a zene, azaz meg-változik. Ugyanez a helyzet a magánélettel is: amikor valaki a szemünkbe mond valamit, amit nem akartunk köztudottá tenni, akkor jö-vünk rá, hogy bizony fontos lett volna, hogy ne lássák olyanok is, akiknek nem szántuk. El-tüntetni, mások fejéből az információt kitöröl-ni pedig általában már nem lehetséges.”

Folyamatosan változnak maguk a közössé-gi oldalak is, először kiderül, hogyan csinál-ták azt a bizonyos első milliőt, amit nem il-lik később firtatni. Aztán amikor felfut a cég, jól fut a szekér, akkora jönnek vele a kéret-len reklámok, hirdetések is. Túl a platform-akat kihasználó bűnözőkön, maguknak az üze-meltetőknek is sokszor annyira homályos, vagy gyakran és a felhasználók kárára válto-zó a privát szféra védelméhez való hozzáállá-suk, hogy csatázhatunk velük is. Egy közössé-gi oldalon a pusztán személyes adatokon túl az adathálón szövődő kapcsolatok, az ott kelet-kezett események máris sokkal értékesebbek az üzemeltetőknek az előbbieknél, így az üz-leti modell és vele a felhasználói szerződés is

In the case, of the "NR.32917" example, the number is randomized avoid spam filtering systems.

The message itself is not particularly convincing, but no doubt still enough for the spammer's purposes. While their are slight variatio basically says:

Hey johnmaxwell,

Because of the measures taken to provide safety to our client password has been changed.

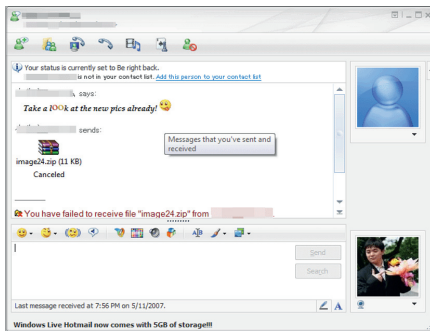
You can find your new password in attached document.

Thanks,
The Facebook Team.

The dual email file attachments (very common to virus campaigns included are:

Facebook_password_Nr4457.exe
Facebook_password_Nr4457.zip

Nem szokványos, hogy egy új jelszó az e-mail üzenet mellékleteként érkezzen EXE vagy ZIP fájlként az üzemeltetőktől. Sőt, kizárt! A sors fintora, hogy hiába használ valaki na-gyon erős jelszót (fgGj/8893!%!'_ö9Gz5"), ha közben egy ilyen „jelszóprogramot” futtat le

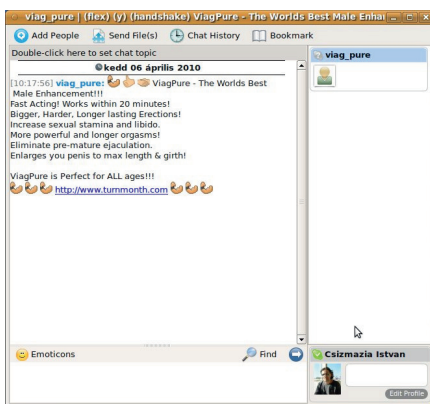

Aki kíváncsi, az hamar megfertőződik. Nemcsak ismeretlentől jöhet fertőzött üzenet; ha valamelyik ismerősünk számítógépe megfertőződött, vagy a közösségi oldali, MSN Live fiókját feltörik, akkor akár tőle is érkezhet kártevő. Vagyis az ismerős feladó önmagában még nem garancia semmire

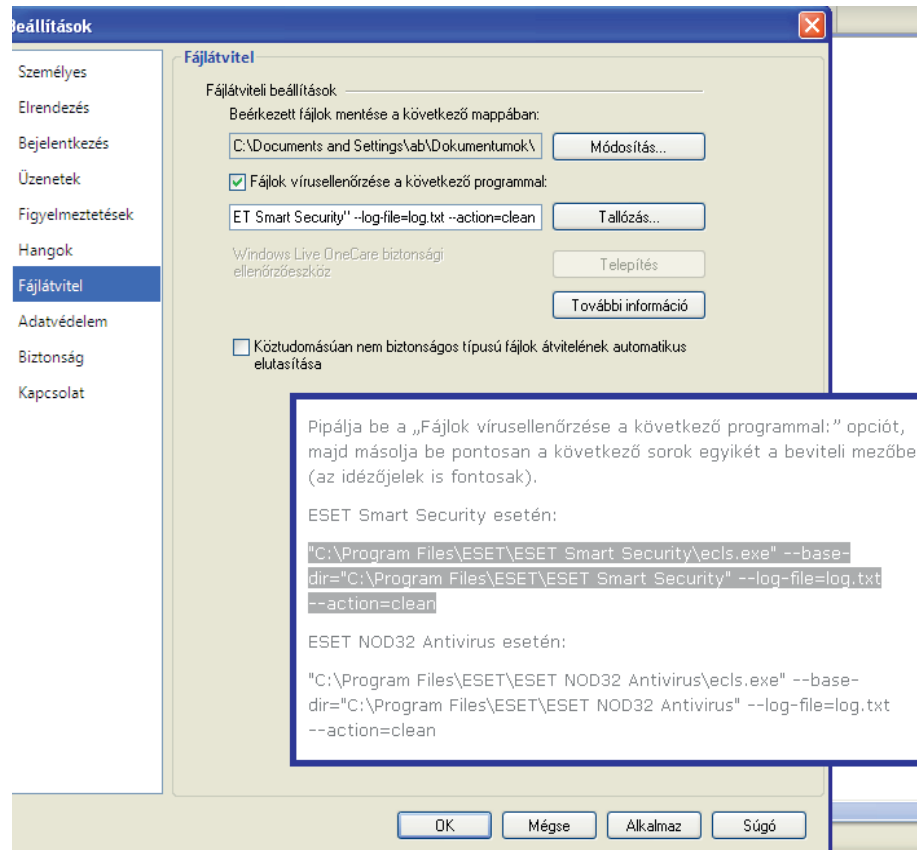
folyamatosan módosul, vagyis egyáltalán nem látni még a történet végét.

Új terep, régi szabályok

De térjünk vissza a személyes adataink védelmére. Ahogy az utcán sem osztogatjuk ismeretleneknek a lakcímünket vagy telefonszámunkat, nem írjuk a homlokunkra, mikor megyünk el otthonról vagy utazunk el hosszabb időre, úgy a virtuális térben is praktikus lenne elkerülni a túlzott szószátyárságot. Egy elmés mondás szerint nem a világ lett rosszabb, csupán a hírszolgáltatás lett jobb. Nos, ebben is van némi igazság, viszont igenis sűrűbbek lettek a csalások, átverések. Harminc éve még eseményszámba ment, ha nagy ritkán ál-villanyóra-leolvasó járt a faluban, vagy a piacon valaki liszttel hamisította a tejfölt, amit rácséppentett jódval lehetett kimutatni. Ezekről a tanulságos esetekről aztán évekig meséltek egymásnak a kocsmban. Most viszont naponta százával jönnek a csaló próbálkozások, e-mailben, telefonon, SMS-en,

Szerencsére az SMS-spam még nem érte el hazánkat, Skype alatt azonban akár napi szinten lehet kapni kéretlen reklám-szemét-üzeneteket hamis Viagra, csalárd OEM-szoftveráruház, vagy párkereső orosz gyévuskák témakörben

Vírusellenőrzés beállítása Windows Live Messengerben. A beérkező fájlok így nem okozhatnak meglepetést, hiszen az esetleges futtatás előtt már beérkezésükkor megtörténik a vizsgálat

hirdetésekből, élőszóban. Aluljárókban gyűjtenek pénzt állítólagos beteg gyerekeknek, nyaralási szokásaink ürügyén csalják ki tőlünk a személyes adatainkat. Nincs ingyen ebéd; ellopott személyes adataink lesznek az alapanyagok a későbbi csalásokhoz: rajongói klubokhoz, vásárlói kártyákhoz való hozzájutásunk ára pedig a címünkre küldhető reklám, a harmadik félnek eladható adatbázis – tehát nem ajándékot kapunk, hanem üzletet kötünk; valamit adunk valamiért. Röviden összefoglalva nem változott más, csak a helyszín, a módszer, a gyakoriság.

Még egy tapasztalt felnőttnek is szokni kell, mit adjon közre és mit ne. A fiatalok pedig elég sokszor feledkeznek el arról, hogy mit adtak közre régebben – akár a választási kampány sötét lejárató eszköztárát is említhetjük, amikor az lett hirtelen a fontos, hogy ki milyen szaftos fiatalkori részegeskedős, meglegfelvonulós, kábítószeres botlást tud kibányászni ellenfele múltjában az internet világából. A 20-as és 24-es epizódokban már sok hasznos tanácsot adtunk, mire érdemes vigyázni. Akár egy biztató álláslehetőség is kútba eshet az ilyen óvatlanságok miatt.

Ébredjünk tudatára

Összegezve, rengeteg olyan terület van, amelyre nincs befolyásunk, például ellop-

hatják az egészségügyi adatainkat egy kórházi nyilvántartásból, vagy személyes adatainkat egy közintézményből. Viszont a közösségi oldalakon megjelenő profilunkat – amit mi alakíthatunk átgondoltan, alaposan – igyekezzük biztonsági programokkal és biztonságtudatos viselkedéssel megővni. Ez egy olyan nemes feladat, amelyhez tanácsot vagy segítséget kaphatunk ugyan, de nem lesz senki sem óvatos helyettünk. Éljen hát az egészséges gyanakvás, óvatosság; a terep megváltozott ugyan, de a mögöttes szándékok és az emberi természet maradt a régi.

**Csizmazia István,
vírusvédelmi tanácsadó
Sicontact Kft., a NOD32 antivírus
magyarországi képviselője
antivirus.blog.hu**

velemen@pcworld.hu

Kérjük kedves olvasóinkat, ha a témában kérdésük, hozzászólásuk van, juttassák el hozzánk (velemen@pcworld.hu)